

THỰC HÀNH CHỦ ĐỀ 3

MỘT SỐ NỀN VĂN MINH THẾ GIỚI CỔ - TRUNG ĐẠI

I. MỤC TIÊU

a. Năng lực

- Thông qua làm việc nhóm, học sinh biết cách sưu tầm và sử dụng tư liệu lịch sử để tìm hiểu về các nền văn minh cổ đại phương Đông và phương Tây
- Thông qua hoạt động nhóm, giao tiếp và hợp tác học sinh nêu được ý nghĩa của một số thành tựu tiêu biểu của các nền văn minh phương Đông và phương Tây.
- Thông qua hoạt động làm toán bằng chữ số Ai Cập trên giấy dó, học sinh biết cách bảo vệ và giữ gìn những thành tựu văn minh của người Việt trong xã hội hiện đại.
- Vận dụng kiến thức đã học từ chủ đề 3. Một số nền văn minh thế giới cổ - trung đại rút ra bài học cho bản thân: Chiến thắng bản thân – Kiến tạo thành tựu của riêng mình

b. Phẩm chất

- Yêu nước, trách nhiệm: có nhận thức và hành động góp phần bảo tồn và phát huy di sản văn hóa, giá trị văn minh ở Việt Nam và thế giới.
- Nhân ái: Biết trân trọng giá trị của các nền văn minh, có ý thức học hỏi các nền văn hóa trên thế giới.
- Chăm chỉ: Tích cực tìm tòi, sáng tạo trong việc tìm hiểu và khám phá các nền văn minh trong lịch sử; Có ý chí vượt qua khó khăn để hoàn thành các nhiệm vụ học tập được giao.

II. THIẾT BỊ VÀ HỌC LIỆU

- GV chuẩn bị KHBD, tranh ảnh, video về một số nền văn minh phương Tây, phương Đông cổ - trung đại. GV chuẩn bị video bằng AI, giấy dó, bút màu,...
- HS chuẩn bị sách giáo khoa, vở ghi, đồ dùng học tập cho giờ học

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. KHỞI ĐỘNG

a. Mục tiêu: Tạo hứng thú cho học sinh trước mỗi giờ học

b. Tổ chức thực hiện

- GV tổ chức cho học sinh chia thành 4 nhóm chơi trò chơi **“Mảnh ghép văn minh”**, Bức tranh được chia thành nhiều mảnh, học sinh ghép lại sao cho thành bức tranh hoàn chỉnh, các nhóm xác định được:

1. Tên thành tựu là gì?

2. Thuộc nền văn minh nào? Thuộc phương Đông hay phương Tây?

B. HOẠT ĐỘNG THỰC HÀNH

Hoạt động 1: Dấu ấn văn minh nhân loại

a. Mục tiêu:

- Biết cách sưu tầm và sử dụng tư liệu lịch sử để tìm hiểu về các nền văn minh cổ đại phương Đông và phương Tây.
- Nêu được ý nghĩa của một số thành tựu tiêu biểu của các nền văn minh phương Đông và phương Tây.

b. Tổ chức thực hiện

- GV tổ chức chia lớp thành 4 nhóm, mỗi nhóm sẽ dựa vào bức tranh mình đã ghép được ở phần khởi động kết hợp với Video chiếu trên tivi và phiếu bài tập. Học sinh đọc phiếu và trả lời các câu hỏi in trên phiếu

+ Nhóm 1: Kim tự tháp – Văn minh Ai Cập

+ Nhóm 2: Vạn Lý Trường Thành – Văn Minh Trung Hoa

+ Nhóm 3: Thuyết Nhật Tâm – Copernicus

+ Nhóm 4: Bức tranh Nang Mona Lisa – Leonardo da Vinci

- Học sinh thực hiện nhiệm vụ trong vòng 5 phút

Thông tin	Nhiệm vụ
1. Ai Cập cổ đại – Kim tự tháp Ai Cập cổ đại được mệnh danh là “món quà của sông Nile”. Nơi đây, người Ai Cập đã xây dựng những kim tự tháp vĩ đại như lăng mộ của các Pharaoh. Công trình này thể hiện trình độ toán học, thiên văn, kiến trúc rất cao và cũng phản ánh quan niệm tôn giáo, tín ngưỡng về sự sống sau cái chết. Kim tự tháp Kheops ở Giza là một trong bảy kỳ quan thế giới cổ đại còn tồn tại đến ngày nay.	1. Qua việc xây dựng kim tự tháp, con có thể rút ra nhận xét gì về trình độ khoa học – kỹ thuật và tổ chức xã hội của Ai Cập cổ đại? 2. Nếu có cơ hội đứng trước kim tự tháp, con sẽ nghĩ đến điều gì đầu tiên: sự hùng vĩ của thiên nhiên, tài năng con người hay sức mạnh của niềm tin tôn giáo? Vì sao?
2. Thuyết nhật tâm – Cuộc cách mạng trong tư duy Trong nhiều thế kỷ, con người tin vào Thuyết địa tâm, cho rằng Trái Đất là	1. Vì sao Thuyết nhật tâm được coi là một “cuộc cách mạng” trong nhận thức khoa học của nhân loại?

trung tâm vũ trụ. Đến thế kỷ XVI, nhà thiên văn học Nicolaus Copernicus đã đưa ra Thuyết nhật tâm, khẳng định Trái Đất cùng các hành tinh quay quanh Mặt Trời. Phát hiện này không chỉ làm thay đổi nền khoa học châu Âu mà còn đặt nền móng cho các cuộc cách mạng khoa học sau này, khuyến khích con người dám nghi ngờ, dám tìm tòi chân lý.	2. Nếu con sống ở thời Copernicus, em sẽ cảm thấy thế nào khi nghe một quan điểm trái ngược hoàn toàn với niềm tin lâu đời của xã hội?
3. Vạn Lý Trường Thành – Biểu tượng sức mạnh phương Đông Tại Trung Quốc, Vạn Lý Trường Thành là một công trình phòng thủ vĩ đại kéo dài hàng nghìn kilômét, được xây dựng qua nhiều triều đại. Không chỉ có giá trị quân sự, Vạn Lý Trường Thành còn cho thấy ý chí kiên cường, tinh thần tổ chức và sức lao động phi thường của người dân Trung Hoa cổ đại. Ngày nay, nó trở thành biểu tượng văn hóa và là di sản thế giới được UNESCO công nhận.	1. “Qua công trình Vạn Lý Trường Thành, con hiểu gì về trình độ kiến trúc và quân đội của người Trung Hoa cổ trung đại? 2. Nếu được đi dọc Vạn Lý Trường Thành, con sẽ cảm thấy ấn tượng về điều gì nhất: chiều dài bất tận, ý chí kiên cường của người xưa, hay giá trị lịch sử còn lưu giữ đến ngày nay?
4. Mona Lisa – Nụ cười bí ẩn của Phục hưng Thời kỳ Phục hưng ở châu Âu đã sản sinh nhiều kiệt tác nghệ thuật, trong đó nổi tiếng nhất là bức tranh <i>Mona Lisa</i> của Leonardo da Vinci. Bức tranh gây ấn tượng không chỉ bởi kỹ thuật vẽ tinh tế mà còn bởi nụ cười bí ẩn của nhân vật – nụ cười khiến biết bao thế hệ tò mò và tranh luận. Đây là minh chứng rõ nét cho tinh thần đề cao con người, vẻ đẹp	1. Bức <i>Mona Lisa</i> phản ánh tinh thần gì nổi bật của thời kỳ Phục hưng ở châu Âu? 2. Khi ngắm nhìn <i>Mona Lisa</i>, con sẽ chú ý đến nụ cười bí ẩn, ánh mắt sâu thẳm hay nét mềm mại trong từng chi tiết? Điều đó khiến em có cảm nhận gì về vẻ đẹp con người?

và chiều sâu nội tâm trong nghệ thuật phương Tây thời kỳ này.

- Đại diện các nhóm báo sản phẩm? Học sinh lắng nghe, nhận xét và có thể đặt câu hỏi

- GV chốt kiến thức

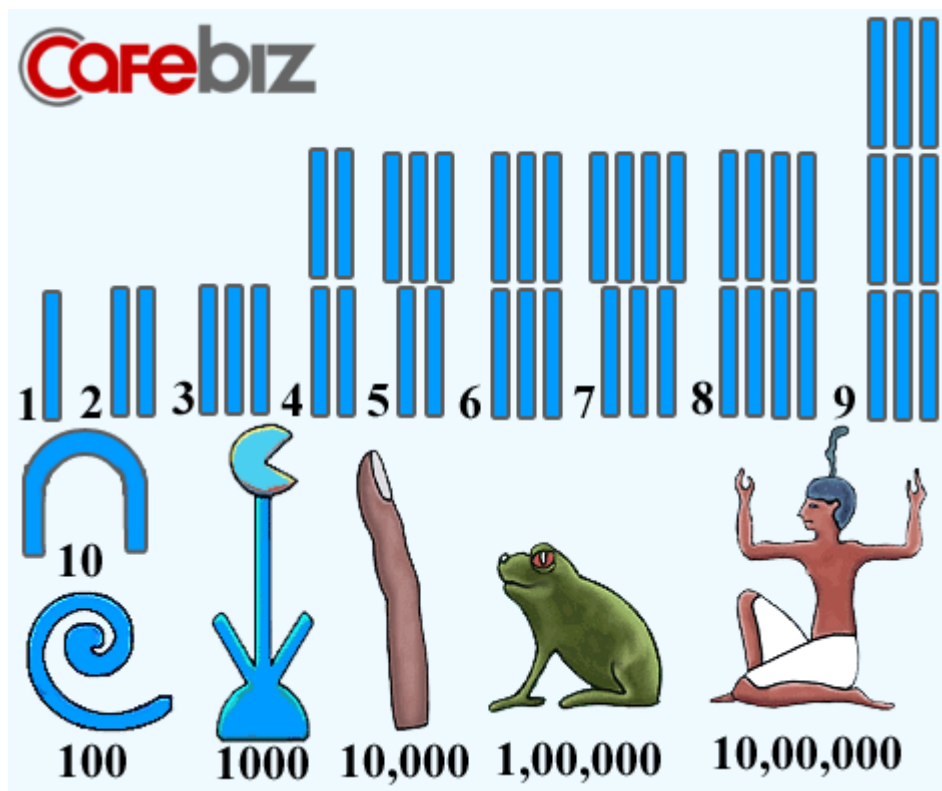
- ✓ Các nền văn minh cổ đại → để lại **thành tựu rực rỡ**
- ✓ Thể hiện **trí tuệ, sức sáng tạo** của con người
- ✓ Trở thành **nền tảng cho khoa học, văn hóa hiện đại**

Hoạt động 2. Giải mã toán học – Trí tuệ Ai Cập cổ đại

a. Mục tiêu: học sinh biết cách bảo vệ và giữ gìn những thành tựu văn minh của người Việt trong xã hội hiện đại.

b. Tổ chức thực hiện

- GV tổ chức cho học sinh làm toán của người Ai Cập với các phép tính sau dựa trên bảng chữ số giáo viên cung cấp:

$2025 - 1993 = 32$ 🖐️ 32 năm từ khi trường thành lập đến năm 2025.

2025 – 2010 = 15 👉 15 tuổi – đúng bằng tuổi học sinh sinh năm 2010 vào năm 2025.

- Các nhóm thực hiện phép tính bằng chữ Latinh sau đó chuyển sang chữ Ai Cập.
- Học sinh thực hiện trên giấy dó, có thể trang trí theo ý thích, học sinh thực hiện trong vòng 3 phút, giáo viên đưa ra đáp án
- Nhóm nào đúng sẽ được thưởng 1 dây kẹo cầu vòng

C. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức đã học từ chủ đề 3. Một số nền văn minh thế giới cổ - trung đại rút ra bài học cho bản thân: Chiến thắng bản thân – Kiến tạo thành tựu của riêng mình.

b. Tổ chức thực hiện

- Hoạt động: Phút giây suy ngẫm
- GV tổ chức ho học sinh làm việc cá nhân, viết vào vở bài học bản thân rút ra sau khi học bài thực hành chủ đề 3.
- HS suy ngẫm trong vòng 5 phút, đại diện HS đứng lên chia sẻ
- GV lắng nghe, chia sẻ cùng học sinh: ***Chiến thắng bản thân – Kiến tạo thành tựu của riêng mình***